

Aflasafe™

Aflatoxin n pani!

Aflasafe ma n da abo bo agbado
ati epa re l'owo majele oloro iku

Kini Aflasafe, ati kini idi ti o ye ki n se lo?

Elo adayeba ti o ma n se adinku aflatoxin ninu agbado ati epa. Oje nipa ilera ati oro: Aflasafe da abo bo iwo , ebi re ati agbegbe re nipase ounje ti ko ni aflatoxin. Aflasafe ba kanna je ona lati je opolopo ere nigba ti oun ogbin re ba dogba pelu ti awon ile-ise ounje alagbegbe, a ti wipe o ni lati dogba pelu osuwon eto igbogun ti aflatoxin lagbaye.

Koko eroja Aflasafe je ifo oka sisun (99.7% ogun yi), ti a we pelu ilopo merin atoxigenic

(yen nipe, elo alaini majele) eya *Aspergillus flavus* e yi to wopo ni ile Naijiria. Lati ma fa ariyanjiyan pelu oka ibile, Aflasafe wa ni awo bulu.

Aflasafe je agbekale ile eko oro ogbin ti International Institute of Tropical Agriculture (IITA) pelu ifowosowopo United States Department of Agriculture – Agricultural Research Service (eka ti o nse iwadi oro ogbin), ile eko giga ti Bonn (Germany), ati ti Ibadan.

Kini Aflatoxin?

Aflatoxin je majele adayeba ti o je jade lara ara eebu oloro bi ti *Aspergillus* fungus, papa julo *Aspergillus flavus*. A ma nri eebu oloro yi ninu erupe ati awon ohun ogbin to ti ra. O maa se akoba si nkan ogbin lati ipele yiyo ododo titi ti yi o fi gbo. Agbado ati epa ni o saba maa nko ba julo ogbin je. Aflatoxin yi je ohun ti a ko le foju ri, towo tabi gborun.

Aflasafe ro run pupo lati lo, bi a o se ri gegebi ilana itoni yi.

Sibe, pelu enia ati eranko ni eebu oloro yi le se akoba fun. Sugbon bi a ti so tele, sibe awon eebu adayeba ti ko se ijaba ma n jeyo pelu ninu *Aspergillus flavus*. Ti a ba lo egbogi Aflasafe ni ona ti o to, yi ma n pa oro eebu ti o ma n fa ijamba. Akanse egbogi abalaye yi ma n sise papo lati dabo bo awon ounje wa.

Itoni sona

1. A gbodo lo gegebi ilana.
2. Tele ilana ohun ogbin to daaju lagbegbe re lati din ku wahala ti o le ba ogbin re.
3. ki o to lo Aflasafe, ro ile, ko ebe, fi ajile ati gbogbo eto ti o ni se pelu ohun ogbin re, lati dekun fifi ese te egbogi aflasafe mole lehin lilo re.
4. DEKUN LATI SE OHUNKOHUN TI O LE BO aflasafe MOLE lehin lilo re. Gbiyanju lati ri pe aflasafe duro lori ile.
5. Won agbegbe ile ti o fe ti lo egbogi yi.
6. Fun **agbado**, fi owo won aflasafe kiri nigbati o ba ga to ibadi, eyi ti o je bi ose keji si iketa ki o to yo irukere, pelu osunwon kilo mewa (10 kg) fun hektari kan.
7. Fun **epa**, won aflasafe larin ogbon ojo si ikanludinlogoji (30-35 days) lehin gbingbin, eyi to ja si ose keji si iketa ki o to yo ododo, ni egbe poro ile pelu osunwon kilo mewa (10kg) fun hektari kan.
8. Ri daju pe o lo aflasafe kaakiri ba kan naa lori ile.
9. Ti o ba se e se, lo aflasafe lehin ti ojo ba ro tan, nigbati a ba nreti ojo tabi ti ile ba tutu.
10. Mase damu ti era ba gbe koro aflasafe wo iho won. won o gbe jade pada lehin ojo kan si meta. Eyi ko se idivo fun imunadoko ise egbogi yi.
11. Egbogi Aflasafe koni ipalara fun adie, eye awo tabi ohun osin tori o se e se ki won gbe woro Aflasafe mi. Pipa danu iwon woro die ninu egbogi aflasafe yi ko se idivo fun imunadoko ise re.
12. Ojo marun si meje lehin lilo egbogi yii, be oko re wo; o ri apeere iyi pada si awo ewebe lara die tabi gbogbo woro egbogi yii ti ile ba tutu daradara. Ti eyi ko ba ri be, gbiyanju lati pada se abewo si oko re lehin ojo meta si marun.
13. Tele ilana awon ise ikore ati ise lehin ikore okolakotan ti o muna doko.

Ohun ti o ye ni sise ati aimase

- Mase lo papo pelu ajile tabi egbogi ipakokoro.
- Mase lo aflasafe ni agbegbe ibugbe, eya omi tabi ti o ti le se ijamba fun ohun abemi tabi ohun ogbin miran.
- MASE je tabi mu tabi mu siga nigba ti o ba nlo aflasafe.
- Gbiyanju lati fowo re pelu ose ati omi daradara lehin lilo egbogi yi kio to jeun, mu siga tabi mu ohunkohun.

Ilana itoju ati didanu

DEKUN A TI JE KI OMI, OUNJE TABI OUNJE OHUN OSIN NI SE PELU IFIPAMO ATI DIDANU EGBOGI YII.

- **Ifipamo:** Fi Aflasafe pamo si ibi ti omi ko le de. Mase toju re si ibi ti o tutu tabi gbona ju aadota celsius (50o c) nitoru egbogi yi ni awon ohun elemi ti o oni lati wa laaye lati sise daradara. Mase gbe si ibi ti o koja ogorin oriniinitutu (80%) ki o to lo.
- **Didanu:** Lo gbogbo egbogi inu goro tabi pali gegebi ilana. Ti o ba si ku, o le fi sowu si ile idalenu tabi awon eletu idalenu ipakokoropaeaku, ti awon ipinle , ibile ati ile- ise n se agbateru fun.
- **Itoju eiyan ogun yi:** Mase pada lo tabi satunkun eiyan ogun yi. Fi apamo ogun yi ranse fun atunlo ti o ba wa lagbegbe re tabi da si ile idalenu fun bi bo mole tabi si sun nina.

GBIYANJU LATI KA ATI TELE GBOGBO IKILO TI O WA LARA APAMO OGUN YI.

IYANJU PATAKI: Fun aflasafe le sise daradara, o gbodo tele gbogbo itoni, papa bi a o se ma lo Aflasafe: **lilo ni liana ti o to ni asiko ti o ye** se koko.

Aflasafe™

Lati bere Aflasafe fun itoju awon ohun ogbin re, tabi lati ra awon ohun ogbin ti o ni itoju-Aflasafe, ke si onisowo idena pepe ti ITA:

itewe ranse: +234 (0) 803 978 4232; itewe ranse ayeludara: ITABIP@cgiar.org